

«TASDIQLAYMAN»
Toshkent davlat yuridik
universiteti rektori

U. Pyemov

2023-yil «__» _____

INSON HUQUQLARI VA JURNALISTIKA

moduli dasturi (sillabus)

5 KREDIT (5 ECTS)

Bilim sohasi:	400000	–	Biznes, boshqaruv va huquq
Ta'lim sohasi:	420000	–	Huquq
Mutaxassislik:	70420127	–	Ommaviy axborot vositalari huquqi

Modul haqida ma'lumot

Modul kodi: INSHJ1A5

Modul nomi: Inson huquqlari va jurnalistika

O'quv semestri: 2-semester / 2023-2024-o'quv yili

Kafedra nomi: Xalqaro huquq va inson huquqlari

Modulga ajratilgan soatlar / Kreditlar: 5 kredit (125 soat)

Modul rahbari: yuridik fanlar nomzodi: Raxmanov Shuxrat Naimovich
(shuxratjon@gmail.com)

Qabul vaqti: tasdiqlangan reja-grafik asosida.

Universitet Kengashi yig'ilish bayonnomasi: _____ 2023-yil

Toshkent – 2023

I. MODUL TAVSIFI

Ushbu modulda zamonaviy inson huquqlari va jurnalistikasi nazariyasi va huquqining asosiy masalalari mavjud bo'lib, ularni bilmay, ijtimoiy, huquqiy, demokratik davlat qurilishi erisha olmaymiz va OTMLar va yuridik mutaxassisliklari uchun shu modulni o'quv dasturiga qushish taklif qilinadi.

“Inson huquqlari va jurnalistika” modulini o'rganish zamonaviy ta'lim tizimidagi ta'lim-tarbiya jarayonining muhim qismi bo'lib, mustaqil huquqiy tafakkur, demokratik qarashlar, keng dunyoqarash va bo'lajak huquqshunoslarning professional bilimlarini rivojlantirishga yordam beradi.

Modulni o'rganish jarayonida talabalar inson huquqlari bo'yicha xalqaro standartlar, ularni amalga oshirish mexanizmlari, ularni milliy darajada amalga oshirish jarayoni bilan tanishadilar, inson huquqlari milliy tizimi, rivojlanish tendensiyalari haqida aniq tasavvurga ega bo'ladilar. Axborot jamiyati globallashuvi va rivojlanishi sharoitida ushbu yo'nalishdagi qonunchilik va institutsional darajadagi yangiliklar.

Modul doirasida inson huquqlari sohasidagi so'nggi tendensiyalarni hisobga olgan holda aholining zaif qatlamlarini himoya qilish masalalariga alohida e'tibor qaratilmoqda.

Inson huquqlari bo'yicha sud organlarining amaliyoti bilan tanishishga katta e'tibor qaratilmoqda.

Modul o'zbek va rus tillarida olib boriladi.

II. MODUL ASOSIY TALABLARI

Ushbu kurs magistraturaning 70420127-OAV huquqi yo'nalishi talabalari uchun mo'ljallangan.

Ushbu kursni o'rganishni boshlash uchun sizga inson huquqlari, halqaro huquqi, jurnalistika bo'yicha asosiy bilimlar kerak.

III. MODUL TARKIBI

5 ECTS. 125 soat

Ma'ruza	Seminar mashg'uloti	Baholash	Mustaqil ta'lim	Jami
20	25	5	75	125

IV. MODULNING MAQSADI

Jurnalistlar o'rtasida insonparvarlik dunyoqarashi, inson qadr -qimmatini, fuqarolik mas'uliyati, inson huquqlari xalqaro standartlari va ularni qo'llash amaliyoti bilan tanishish, milliy qonunchilik va institutsional rivojlanish tendensiyalarini o'rganish orqali fanni o'rganishning asosiy maqsadi hisoblanadi.

2. https://legal.un.org/avl/intro/welcome_avl.html - BMT audivizual kutubxonasi.
3. <http://www.un.uz/> - BMTning O'zbekistondagi vakolatxonasi sayti.
4. www.mfa.uz - O'zbekiston Respublikasi TIV sayti.
5. www.unesco.org - YuNESKO sayti.
6. www.osce.org - Yevropada Xavfsizlik va Hamkorlik Tashkilotining sayti.
7. www.coe.int/T/R/ - Inson huquqlari bo'yicha Yevropa sudi sayti.
8. www.who.ch - Jahon sog'liqni saqlash tashkiloti sayti.
9. <https://europa.eu/>.

Modulning vazifalari: Talabalarning jurnalistik faoliyat kontekstida ijtimoiy huquqning shaxsiy ko'nikmalarni o'zlashtirish, bu zamonaviyning rolini chuqur tushunish uchun zarurdir. Ommaviy axborot vositalari, umuman olganda, ijtimoiy voqelik, xususan, individual shaxsga qaratilgan masallarin tushunishga qaratilgan, talabada mustakil ta'lim olish kunikmalarini rivojlantirish

V. MODULDAN KUTILGAN NATIJALAR (MKN)

Bilim (mavzu doirasida)	Ko'nikma		
Inson huquqlari haqidagi asosiy tushunchalar;	ko'rib chiqilayotgan masalalar bo'yicha milliy, xalqaro huquqiy hujjatlar va ilmiy va huquqiy adabiyotlarni tahlil qilish;	huquqiy vaziyatlarni, shu jumladan huquqiy nizolarni tahlil qilish va ularni hal qilish yo'llarini topish, birinchi navbatda, milliy qonunchilik va xalqaro huquqiy tamoyillar va inson huquqlari normalarini qo'llash orqali;	inson huquqlari va asosiy erkinliklari sohasidagi dolzarb masalalarni muhokama qilish va muhokama qilish uchun siyosiy, huquqiy, mafkuraviy qadriyatlarini tushunish ko'nikmalari;
Inson huquqlari va ommaviy axborot vositalarining asosiy xalqaro vositalari;	Xalqaro va milliy darajada inson huquqlarini himoya qilishning asosiy mexanizmlari bilan tanishish;	qonuniy kasbiy faoliyat bilan shug'ullanish.	olingan bilimlarni kasbiy faoliyatda qo'llash ko'nikmalariga ega bo'ladi.
Inson huquqlari va ommaviy axborot vositalari to'g'risidagi qonun hujjatlarining asosiy qoidalari;	Xalqaro va milliy darajada inson huquqlarini himoya qilishning asosiy mexanizmlari;	jurnalistning kasbiy faoliyatida inson huquqlari to'g'risidagi bilimlardan foydalanish;	Jurnalistlarning kasbiy faoliyati natijasida javobgarlik turlari haqida ma'lumotga ega bo'lish.

VI. ASSESSMENT VA BAHOLASH

Talabalar yuqorida qayd etilgan natijaga erishganliklari quyidagilar orqali baholanadi:

1) MKN IV va MKN V oraliq nazorati orqali baholanadi. Buning uchun talabalarga jamoaviy loyiha ishi (*project-based work in teams*) beriladi. Talabalar

faraz qilingan biron davlat uchun konstitutsiya loyihagini guruhlarda tayyorlaydilar va har bir guruh a'zosi o'z qismini og'zaki taqdimot orqali asoslab beradi.

Oraliq nazorati uchun jami 40 ball beriladi. Bu modul bo'yicha umumiy to'plash mumkin ballning 40 %ni tashkil etadi. Oraliq nazorati uchun baholash mezonlari semestr 1-oyining 20-sanasiga qadar talabalarga professor-o'qituvchilar tomonidan yetkaziladi. Oraliq nazorati baholash mezonlari sillabusning tarkibiy qismi deb qaraladi.

2). **MKN I, MKN II, MKN III** yakuniy nazorat orqali baholanadi. Buning uchun talabalarga keys va u bilan bog'liq nazariy va amaliy savollar beriladi. Talabalar savollarga javobni 2 soatlik vaqt oralig'ida auditoriya sharoitida hamda kuzatuv ostida kompyuterda universitetning elektron ta'lim platformasida yozadilar.

Yakuniy nazorati uchun jami 60 ball qo'yiladi. Bu modul bo'yicha umumiy to'plash mumkin ballning 60 %ni tashkil etadi. Yakuniy nazorati uchun baholash mezonlari semestr 1-oyining 20-sanasiga qadar talabalarga professor-o'qituvchilar tomonidan yetkaziladi. Yakuniy nazorati baholash mezonlari sillabusning tarkibiy qismi deb qaraladi.

Oraliq va yakuniy nazorati baholash mezonlari moduldan kutilgan natijalarga qay darajada erishilganlikni o'lchab berishga va shunga munosib tegishli ballni qo'yish uchun asos bo'ladi.

Seminar mashg'ulotini olib boradigan professor-o'qituvchi baholash mezonlariga tayangan holda talabalarni oraliq va yakuniy nazoratiga tayyorgarlik ko'rib borishlariga yo'naltirib boradi.

Professor-o'qituvchi nazorat ishini tekshirish so'ngida konstruktiv taqriz (feedback) beradi.

Professor-o'qituvchi har bir darsda moduldan va individual darsdan kutilayotgan natijalarni baholashga qaratilgan **formativ assessment** (formative assessment) o'tkazib boradi. Formativ assessmentning maqsadi talabani ball ko'rinishida baholash emas, balki uning moduldan va individual darsdan kutilayotgan natijalarga erish uchun qo'llab-quvvatlashdir. Bunda talabaning ishi, yozma yoki og'zaki javobiga individual yoki umumiy baho qo'yilmaydi. Unga tegishli shaklda konstruktiv taqriz berib boriladi.

Talabalar oraliq va yakuniy nazorat yozma ishlarini tayyorlashda **Akademik halollik va tadqiqot etikasi kodeksi** talablariga qat'iy rioya etishi talab qilinadi. Talaba tomonidan akademik halollik talablari buzilganda, jumladan mualliflik o'zlashtirilgan (**plagiat**) holatda, bunday yozma ishlarga nol ball qo'yiladi yoki oldin qo'yilgan nazorat reyting balli bekor qilinadi hamda bu talabaga nisbatan tegishli chora ko'rilishi uchun asos bo'ladi.

VII. O'QUV MASHG'ULOTLARINI OLIB BORISH

16. Линос-Александр Сицилианос, Мария-Андриани Костопулу. Индивидуальная жалоба в системе Европейской конвенции по правам человека. — М.: Развитие правовых систем, 2020. — 188 с.

17. Харрис Д., О'Бойл М., Уорбрик К. Право Европейской конвенции по правам человека; [перевод с англ.яз. В. А. Власихин и др.]. - 3-е изд. - М.: Развитие правовых систем, 2016. -1432 с.

18. Стандарты Европейского Суда по правам человека и российская правоприменительная практика: Сборник аналитических статей. / Под ред. Р. А. Воскобитовой. - М., 2005. - 528 с.

19. Harris, O'Boyle & Warbrick. Law of the European Convention on Human Rights. 2 nd edition. Oxford University Press. - 2009. - 902+liii p.

20. Правила процедуры (Регламент) Европейского Суда по правам человека от 01.07.2014 г. - http://www.echr.coe.int/Documents/Rules_Court_ENG.pdf.

21. Общая теория прав человека. - Т., 2012. - С. 125-141.

22. Права человека: учебное пособие. Под ред. д.ю.н., проф. И.В.Гончарова. - М.: Проспект, 2020. - С. 128-140.

23. Юлдашева Г., Борсиева З., Гафурова Н. Инсон ҳуқуқлари. Дарслик. ТДЮУ. Дарслик. 2014.

24. Мўминов А.Р., Тиллабоев М.А. Инсон ҳуқуқлари: дарслик. - Т.: Адолат, 2013. - Б. 396-419.

25. Инсон ҳуқуқлари умумий назарияси: дарслик. - Т., 2012. - Б. 127-144.

26. Инсон ҳуқуқлари бўйича халқаро шартномалар: тўплам/Ўзбекча нашрининг маъсул муҳаррири А.Х.Саидов. -Тошкент: «Адолат», 2004. - 520 б.

27. Ўзбекистон Республикаси ва инсон ҳуқуқлари бўйича халқаро шартномалар: инсон ҳуқуқлари бўйича универсал шартномалар. - Т.: Адолат. 2002. -270 б.

28. Балоғатга етмаган болалар ҳуқуқларига оид халқаро ҳужжатлар/Международные документы по правам несовершеннолетних. - Т.: Адолат. 2002. -231 б.

29. Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилотининг инсонийлик мезонлари бўйича ҳужжатлари. - Т., 2002. - 164 б.

30. Ислохотлар даврида оммавий ахборот воситалари: ахборот трансформацияси ва касб этикаси муаммолари. Амалий қўлланма. - Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги, 2018. - 112 б.

31. Тиллабаев Мирзатилло Алишерович. Национальные институты по правам человека: международная, зарубежная и национальная практика: М. А. Тиллабаев; Отв. ред. А.Х. Саидов; МИД РУЗ; Унив. Мир. эконом и дип. - Т.: "Адолат", 2008. - 310 с.

C. Elektron manbalar:

1. www.un.org- BMT sayti.

32. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 10.12.2018 yildagi "Inson huquqlari bo'yicha O'zbekiston Respublikasi Milliy markazi faoliyatini takomillashtirish to'g'risida"gi PQ-4056-son Qarori // URL: <https://lex.uz/docs/-4098056>.

B. Asosiy adabiyotlar (darslik va o'quv qo'llanmalar):

1. Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилоти: инсонийлик мезонлари соҳасидаги мажбуриятлар / Масъул муҳаррир: А.Х.Саидов — юридик фанлар доктори, профессор. — Т.: Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий маркази, 2012. — 368 б. Daniel Moeckli et al., *International human rights law* (Oxford Univ. Press 2018).
2. Shelton D. *Advanced Introduction to International Human Rights Law*. Cheltenham - UK: E. Elgar, 2014.
3. Smith R., *International Human Rights* (7th edn, OUP, 2015) (the 8th edition is due to be published in December 2017)
4. Schutter O. de. *International Human Rights Law* (2nd edn, CUP, 2014)/.
5. *Dialogue Across the Atlantic: Selected Case Law of the European and Inter-American Human Rights Courts*. Council of Europe/European Court of Human Rights & Inter-American Court of Human Rights, 2015.
6. Sarah Joseph, Adam McBeth. *Research Handbook on International Human Rights Law*. Cheltenham, UK • Northampton, MA, USA. 2010.
7. *Human Rights: A Basic Handbook for UN Staff*. Office of the High Commissioner for human rights United Nations staff college project.
8. *Research Handbook on International Human Rights Law*. Edited by Sarah Joseph and Adam McBeth, 2010. Cheltenham, UK • Northampton, MA, USA.
9. *Human Rights: A Basic Handbook for UN Staff*. Office of the High Commissioner for human rights United Nations staff college project.
10. *Research Handbook on International Human Rights Law*. Edited by Sarah Joseph and Adam McBeth, 2010. Cheltenham, UK • Northampton, MA, USA.
11. *International human rights of children*. Editor Ursula Kilkelly, Ton Liefwaard. Springer, 2019. – P. 3-31.
12. *International human rights of woman*. Editor Niamh Reilly. Springer, 2019. – P. 1-19.
13. *Sustainable Development Goals and Human Rights*. Springer, 2020. – P. 74-93.
14. *International Human Rights Institutions, Tribunals, and Courts*. Editor Gerd Oberleitner. Springer, 2018. – P. 291-319.
15. Региональные системы защиты прав человека [Электронный ресурс]: учебник для бакалавриата и магистратуры / под ред. А. Х. Абашидзе. – 2-е изд, перераб. и доп. – М.: Юрайт, 2018. – 377 с. – Режим доступа: <https://biblioonline.ru/book/734AFBF2-F27B-44D5-8D43-AAB4ED4C6AE7/regionalnyesistemy-zaschity-prav-cheloveka> (30.05.2018).

Modul mashg'ulotlari ma'ruza va seminar shaklida tashkil etiladi. Ma'ruza va seminar mashg'ulotlarida qo'llanadigan metodlar modul va darsning maqsadi hamda kutilayotgan natijalaridan kelib chiqadi. Mashg'ulotlarni olib borishda professor-o'qituvchilar **fasilitator** rolida bo'lib, talabalar tomonidan darsga tayyorgarlik ko'rib kelishda orttirgan bilimlarini yanada yuksaltirish va ularning soha bilan bog'lik yuridik ko'nikmalari va qadryatlarini shakllantirishga **ko'maklashadilar**.

Barcha darslar talaba diqqat markazda bo'lgan ta'lim (**student-centred teaching**) tamoyili asosida interaktiv metodlarni qo'llagan holda olib boriladi.

Talabalar ma'ruza va seminar darslarga tayyorgarlik ko'rib kelishlari kerak.

Ma'ruza mashg'ulotlarini olib borishda professor-o'qituvchilar tomonidan interaktiv ma'ruza va interaktiv savol-javob – Suqrot metodidan foydalaniladi. Bu talabalarning tahlil va tanqidiy fikrlashini rivojlanishiga, qiyosiy tahlil etish orqali muammo va masalalarga yechim topishga undaydi. Bunda muammoli savollarning, keyslarning aniq yechimi bo'lmasligi mumkin.

Professor-o'qituvchilar ma'ruza mashg'ulotining maqsadi va kutiladigan natijasidan kelib chiqib boshqa turli metodlarni qo'llagan holda darslarni olib borishlari mumkin.

Seminar mashg'ulotlari asosan talabalarning ma'ruza mashg'ulotlarida olingan, seminarga tayyorgarlik ko'rish natijasida o'zlashtirgan bilimlar yuzasidan tanqidiy-tahlil fikr yuritish hamda sohaga doir amaliy ko'nikmalarni shakllantirishga qaratiladi. Bular keys-stadi, interkativ taqdimotlar, kichik guruhlardagi muhokama, loyiha ishi, boshqa shu kabi metodlarni qamrab oladi.

Modul mavzularining tarkibiy qismlari va mavzu doirasida tavsiya etiladigan adabiyotlar haqidagi batafsil ma'lumotlar ushbu **sillabusning ilovasida** keltirilgan. Mavzuning tarkibiy qismlari va tavsiya etilgan adabiyotlar professor-o'qituvchilarga kafolatlangan akademik erkinlikdan kelib chiqib farqlanishi mumkin.

VIII. MUSTAQIL TA'LIM

Mustaqil ta'lim talabaga ma'ruza va seminar mashg'ulotiga tayyorgarlik ko'rish, xususan, tavsiya etilgan adabiyotlarni o'qish, kazuslarning yechimiga tayyorgarlik ko'rish, ma'ruza va seminar mashg'ulotida ulgurilmay qolingan qismni mustaqil o'zlashtirish va imtihonlarga tayyorgarlik ko'rish doirasida kechadi.

Professor-o'qituvchilar har bir guruhning umumiy o'zlashtirish darajasi, guruhning umumiy yoki talabalarning modulni o'zlashtirish bilan bog'liq ehtiyoji va talabidan kelib chiqib mustaqil ta'lim uchun individual va alohida topshiriq berishi mumkin.

VIII. MODUL MAVZULARI

№	Mavzular	Jami soat	Auditoriyada o'tiladigan soatlar		Mustaqil ta'lim soatlari
			Ma'ruza	Seminar	
1.	Inson huquqlari tushunchasi va tasnifi	12	2	2	8
2.	Inson huquqlari: fenomen mohiyati va uning tarixiy genezisi	12	2	2	8
3.	Inson huquqlari va ommaviy axborot vositalarining xalqaro standartlari	12	2	2	8
4.	Inson huquqlari bo'yicha xalqaro mexanizmlar	12	2	2	8
5.	Milliy qonunchilik va inson huquqlari tizimi	2	2	2	8
6.	Ommaviy ahborot vositalari o'ziga xos sohasi sifatida: tuzilishi va funksiyalari	14	2	4	8
7.	Ommaviy axborot vositalarining erkinligining konseptual taqdimoti	10	2	2	6
8.	Inson huquqlarini shakllantirish va amalga oshirishda ommaviy axborot vositalarining o'rnini	14	2	4	8
9.	Ommaviy axborot vositalari va aholining ayrim zaif qatlamlarining	10	2	2	6

22. O'zbekiston Respublikasining 11.07.2007 yildagi "Qamoqqa olishga sanksiya berish huquqi sudlarga o'tkazilishi munosabati bilan O'zbekiston Respublikasining ayrim qonun hujjatlariga o'zgartish va qo'shimchalar kiritish to'g'risida"gi O'RQ-100-son Qonuni // URL: <https://lex.uz/docs/-1322717>.

23. O'zbekiston Respublikasining 07.01.2008 yildagi "Bola huquqlarining kafolatlari to'g'risida" O'RQ-139-son Qonuni // URL: <https://lex.uz/docs/-1297315>.

24. O'zbekiston Respublikasining 17.08.2020 yildagi "Odam savdosiga qarshi kurashish to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Qonuniga o'zgartish va qo'shimchalar kiritish haqida O'RQ-633-son Qonuni // URL: <https://lex.uz/docs/-4953314>.

25. O'zbekiston Respublikasining 07.07.2008 yildagi Birlashgan Millatlar Tashkilotining korrupsiyaga qarshi Konvensiyasiga (Nyu-York, 2003 yil 31 oktyabr) O'zbekiston Respublikasining qo'shilishi to'g'risida"gi O'RQ-158-son Qonuni // URL: <https://lex.uz/docs/-1369505>.

26. Eng kichik yosh to'g'risidagi Konvensiya 1973-yil 26-iyun, Jeneva // URL: <https://lex.uz/docs/-2756292>.

27. O'zbekiston Respublikasining, 08.04.2008 yildagi "Bolalar mehnatining og'ir shakllarini taqiqlash va yo'q qilishga doir shoshilinch choralar to'g'risidagi Konvensiyani (Jeneva, 1999 yil 17-iyun) ratifikatsiya qilish haqida"gi O'RQ-144-son Qonuni // URL: <https://lex.uz/ru/docs/-1334387>.

28. O'zbekiston Respublikasining 10.12.2008 yildagi "O'zbekiston Respublikasining fuqaroviy va siyosiy huquqlar to'g'risidagi xalqaro paktga doir, o'lim jazosini bekor qilishga qaratilgan ikkinchi fakultativ protokolga (nyu-york, 1989 yil 15 dekabr) qo'shilishi haqida"gi O'RQ-185-son Qonuni // URL: <https://lex.uz/ru/docs/-1415668>.

29. O'zbekiston Respublikasining 11.12.2008 yildagi "O'zbekiston Respublikasining bola huquqlari to'g'risidagi konvensiyaga doir, bolalar savdosi, bolalar fohishabozligi va bolalar pornografiyasiga taalluqli fakultativ protokolga (Nyu-York, 2000 yil 25 may) qo'shilishi haqida"gi O'RQ-188-son Qonuni // URL: <https://lex.uz/ru/docs/-1415509>.

30. O'zbekiston Respublikasining 12.12.2008 yildagi O'zbekiston Respublikasining bola huquqlari to'g'risidagi konvensiyaga doir, bolalarning qurolli mojaralarda ishtirokiga taalluqli fakultativ protokolga (nyu-york, 2000 yil 25 may) qo'shilishi haqida"gi O'RQ-190-son Qonuni // <https://lex.uz/ru/docs/-1415720>.

31. O'zbekiston Respublikasining 10.04.2009 yildagi "O'zbekiston Respublikasi Oliy Majlisining Inson huquqlari bo'yicha vakili (ombudsman) faoliyati takomillashtirilishi munosabati bilan o'zbekiston respublikasining ayrim qonun hujjatlariga o'zgartish va qo'shimchalar kiritish to'g'risida"gi O'RQ-209-son Qonuni // URL: <https://lex.uz/ru/docs/-1467322>.

6. O'zbekiston Respublikasining Ma'muriy javobgarlik to'g'risidagi Kodeksi // URL: <https://lex.uz/docs/97664>.

7. O'zbekiston Respublikasining 27.04.2021-yildagi "O'zbekiston Respublikasining Konstitutsiyaviy sudi to'g'risida"gi O'RQ-687-son Konstitutsiyaviy Qonuni // URL: <https://lex.uz/uz/docs/5391934>.

8. O'zbekiston Respublikasining Mehnat kodeksi // URL: <https://lex.uz/ru/docs/6257288>.

9. O'zbekiston Respublikasi 26.04.1996-yildagi "Iste'molchilarning huquqlarini himoya qilish to'g'risida"gi 221-I-son Qonuni // URL: <https://lex.uz/docs/4704>.

10. O'zbekiston Respublikasining 29.08.1996-yildagi "Fuqarolar sog'lig'ini saqlash to'g'risida"gi 265-I-son Qonuni // URL: <https://lex.uz/docs/26013>.

11. "O'zbekiston Respublikasining 24.04.1997-yildagi Axborot olish kafolatlari va erkinligi to'g'risida"gi 400-I-son Qonuni // URL: <https://lex.uz/docs/1319>.

12. O'zbekiston Respublikasi Jinoyat-ijroiya Kodeksi // URL: <https://lex.uz/docs/163629>.

13. "O'zbekiston Respublikasining 29.08.1997-yildagi Ta'lim to'g'risida"gi 464-I-son Qonuni // URL: <https://lex.uz/docs/16188>.

14. O'zbekiston Respublikasining Fuqarolik protsessual kodeksi // URL: <https://lex.uz/docs/-3517337>.

15. O'zbekiston Respublikasining Oila Kodeksi <https://lex.uz/docs/-104720>.

16. "O'zbekiston Respublikasining 01.05.1998 yildagi Aholini ish bilan ta'minlash to'g'risida"gi 616-I-son Qonuni // URL: <https://lex.uz/docs/-51887>.

17. O'zbekiston Respublikasining 05.07.2021 yildagi "Vijdon erkinligi va diniy tashkilotlar to'g'risida"gi O'RQ-699-son Qonuni // URL: <https://lex.uz/docs/-5491534>.

18. O'zbekiston Respublikasining 12.12.2002 yildagi "Axborot erkinligi prinsiplari va kafolatlari to'g'risida"gi 439-II-son Qonuni // URL: <https://lex.uz/docs/-52268>.

19. O'zbekiston Respublikasining 11.09.2017 yildagi "Jismoniy va yuridik shaxslarning murojaatlari to'g'risida"gi O'RQ-445-son Qonuni // URL: <https://lex.uz/docs/-3336169>.

20. "O'zbekiston Respublikasining Qonuni, 11.07.2007 yildagi O'RQ-99-son

21. O'zbekiston Respublikasining 11.07.2007 yildagi O'lim jazosi bekor qilinishi munosabati bilan O'zbekiston Respublikasining ayrim qonun hujjatlariga o'zgartish va qo'shimchalar kiritish to'g'risida" O'RQ-99-son Qonuni // URL: <https://lex.uz/docs/-1317847>.

	huquqlari.				
10.	Inson huquqlari va ommaviy axborot vositalari: dolzarb muammolar	12	2	3	7
	Jami:	125	20	25 (5 baholash)	75

Inson huquqlari va jurnalistika moduli sillabusiga
ILOVA

MODUL KONTENTI

1-Mavzu. Inson huquqlari tushunchasi va tasnifi

1. Inson huquqlari haqida tushuncha.
2. Ommaviy axborot vositalari faoliyatida shaxsiy hayot va shaxsiy qadr - qimmatga bo'lgan huquqlarning farqlari.
3. Inson huquqlari davlat siyosatining yo'nalishi sifatida.
4. Inson huquqlari xalqaro hamkorlik yo'nalishi sifatida.
5. Inson huquqlari davlat siyosatini baholash mezoni sifatida.
6. Inson huquqlari ta'limining ahamiyati.
7. Inson huquqlarini ta'minlashda ommaviy axborot vositalarining o'rni.
8. Etika va ommaviy axborot vositalari.

Tavsiya etiladigan adabiyotlar:

1. Муминов А.Р., Тиллабоев М.А. Инсон ҳуқуқлари: дарслик. – Т.: Адолат, 2013. – Б. 396-419.
2. Юлдашева Г., Борсиева З., Гафурова Н. Права человека. Учебник. ТГЮУ. 2014.
3. Права человека: учебное пособие. Под ред. д.ю.н., проф. И.В.Гончарова. – М.: Проспект, 2020. – С. 17-18.
4. Daniel Moeckli et al., International human rights law (Oxford Univ. Press 2018)

2-Mavzu. Inson huquqlari: fenomen mohiyati va uning tarixiy genezisi

1. Inson huquqlari tarixining davriylashuvi.
2. Inson huquqlarining rivojlanish omillari.
3. Inson huquqlarining 3 avlodi tushunchasi.
4. Inson huquqlarining yangi avlodlari. Axborot jamiyatida inson huquqlari. Raqamli inson huquqlari.
5. Inson huquqlarini rivojlantirish va ommaviy axborot vositalari o'rtasidagi bog'liqlik.

Tavsiya etiladigan adabiyotlar:

1. Мўминов А.Р., Тиллабоев М.А. Инсон ҳуқуқлари: дарслик. – Т.: Адолат, 2013. – Б. 396-419.
2. Юлдашева Г., Борсиева З., Гафурова Н. Права человека. Учебник. ТГЮУ. 2014
3. Daniel Moeckli et al., International human rights law (Oxford Univ. Press 2018)
4. Rhona K M Smith. International human rights law. New York, NY : Oxford University Press, 2018
5. Sore international human rights treaties. OHRCR, 2012 [El. resurs]: <https://www.ohchr.org/Documents/Publications/CoreTreatiesen.pdf>.
6. UN human rights system. [El. resurs]<https://www.ohchr.org/Documents/Publications/FactSheet30Rev1.pdf>.
7. He emerging un business and human rights treaty and its codification of international norms // 2-34-betlar.
8. International human rights law_ normative hierarchy_ and development policy // 2-38-betlar.

3-Mavzu. Inson huquqlari va ommaviy axborot vositalarining xalqaro standartlari

1. Xalqaro Inson huquqlari to'g'risidagi Bill inson huquqlari bo'yicha asosiy hujjat sifatida.
2. Inson huquqlari bo'yicha universal shartnomalar va ularning tasnifi.
3. Inson huquqlari bo'yicha mintaqaviy bitimlar va ularning inson huquqlarini ta'minlash va himoya qilishdagi o'rni.
4. YuNESKO tomonidan qabul qilingan jurnalistika professional etikasining xalqaro tamoyillari.
5. Xalqaro jurnalistlar federatsiyasi tomonidan jurnalistlarning xulq -atvor tamoyillari deklaratsiyasi.
6. Jurnalistlar faoliyatining axloqiy tomonini belgilovchi xorijiy milliy professional va axborot tashkilotlarining hujjatlari.

Tavsiya etiladigan adabiyotlar:

1. Международные стандарты профессиональной этики журналистов: учеб.-метод. пособие / сост. А. В. Байчик, Ю. В. Курьшева, С. Б. Никонов. — СПб. : С.-Петербург. гос. ун-т, Высш. шк. журн. и масс. коммуникаций, 2012. — 102 с. http://jf.spbu.ru/upload/files/file_1412239663_9146.pdf.
2. Мўминов А.Р., Тиллабоев М.А. Инсон ҳуқуқлари: дарслик. – Т.: Адолат, 2013. – Б. 396-419.
3. Юлдашева Г., Борсиева З., Гафурова Н. Права человека. Учебник. ТГЮУ. 2014.
4. Права человека: учебное пособие. Под ред. д.ю.н., проф. И.В.Гончарова. – М.: Проспект, 2020. // - С. 167-196.
5. Daniel Moeckli et al., International human rights law (Oxford Univ. Press 2018).

4. Yangi tahrirdagi O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi (2023-yil 30-aprel kuni o'tkazilgan O'zbekiston Respublikasi referendumida umumxalq ovoz berish orqali qabul qilingan) // URL: <https://lex.uz/uz/docs/-6445145>.

5. Резолюция, принятая Генеральной Ассамблеей 25 сентября 2015 года (A/70/L.1) 70/1. Преобразование нашего мира: Повестка дня в области устойчивого развития на период до 2030 года. [Эл. ресурс]: https://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/70/1&Lang=R.

6. <https://sdg.humanrights.dk/> - справочник Датского института по правам человека касательно ЦУР и прав человека.

7. Показатели в области прав человека. ООН, 2012. [“Эл.ресурс”] [https://www.ohchr.org/Documents/Publications/Human rights indicators ru.pdf](https://www.ohchr.org/Documents/Publications/Human%20rights%20indicators_ru.pdf).

8. Hermida, A., 2012, Tweets And Truth: Journalism as a discipline of collaborative verification, Journalism Practice, 6(5-6), pp. 659-68. Hermida, A., Lewis, S.C. & Zamith, R., 2014, Sourcing the Arab Spring: A Case Study of Andy Carvin's Sources on Twitter During the Tunisian and Egyptian Revolutions, Journal of Computer- Mediated Communication, 19(3), pp. 479-99.

9. Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик ташиқоти: инсонийлик мезонлари соҳасидаги мажбуриятлар / Масъул муҳаррир: А.Х.Саидов — юридик фанлар доктори, профессор. — Т.: Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий маркази, 2012. —368 б.

10. Журналистикада медиа ва ахборот саводхонлиги: [Матн] / Н. Муратова, Э. Грizzл, Д. Мирзахмедова — Тошкент: Baktria press, 2019. — 112 б.

11. Ислохотлар даврида оммавий ахборот воситалари: ахборот трансформацияси ва касб этикаси муаммолари. Амалий қўлланма . - Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги, 2018. - 112 б.

VII. MUSTAQIL TA'LIM UCHUN MANBALAR

A. Milliy qonunchilik

1. Yangi tahrirdagi O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi (2023-yil 30-aprel kuni o'tkazilgan O'zbekiston Respublikasi referendumida umumxalq ovoz berish orqali qabul qilingan) // URL: <https://lex.uz/uz/docs/-6445145>.

2. O'zbekiston Respublikasining 11.07.2008 yildagi «O'zbekiston Respublikasida nogironlarni ijtimoiy himoya qilish to'g'risida»gi O'zbekiston Respublikasi Qonuniga o'zgartish va qo'shimchalar kiritish haqida O'RQ-162-son Qonuni // URL: <https://lex.uz/docs/1372495>. *hujjat kuchini yo'qotgan 16.01.2021*.

3. O'zbekiston Respublikasining 22.09.2016-yildagi “Mehnatni muhofaza qilish to'g'risida”gi O'RQ-410-son Qonuni // URL: <https://lex.uz/docs/3031427>.

4. O'zbekiston Respublikasining Jinoyat Kodeksi // URL: <https://lex.uz/docs/111453>.

5. O'zbekiston Respublikasining Jinoyat-protsessual Kodeksi // URL: <https://lex.uz/docs/111460>.

6. Конвенция о статусе беженцев, 1951 г. [Эл.ресурс] https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/refugees.shtml.

7. Конвенция о сокращении безгражданства, 1961 г. [Эл.ресурс] https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/statelessness.shtml.

8. Конвенция о правах инвалидов, 2006г. [Эл.ресурс] https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/disability.shtml.

9. Венский международный план действий по проблемам старения 1982 г. [Эл.ресурс] <https://ips.ligazakon.net/document/MU82315>.

10. 18 принципов ООН «Сделать полнокровную жизнь лиц преклонного возраста» 1991 г. [Эл.ресурс] https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/oldprinc.shtml.

11. Декларация по проблемам старения 1982 г. [Эл.ресурс] https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/declarations/declold.shtml.

12. Мадридский международный план действий по проблемам старения 2002 года, принят на Второй Всемирной ассамблее по проблемам старения (Мадрид, 8-12 апреля 2002 года). [Эл.ресурс] <https://social.un.org/ageing-working-group/documents/mipaa-ru.pdf>.

13. Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилоти: инсонийлик мезонлари соҳасидаги мажбуриятлар / Масъул муҳаррир: А.Х.Саидов — юридик фанлар доктори, профессор. — Т.: Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий маркази, 2012. — 368 б.

14. Журналистикада медиа ва ахборот саводхонлиги: [Матн] / Н. Муратова, Э. Гризл, Д. Мирзахмедова — Тошкент: Baktria press, 2019. — 112 б.

15. Ислохотлар даврида оммавий ахборот воситалари: ахборот трансформацияси ва касб этикаси муаммолари. Амалий қўлланма. - Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги, 2018. - 112 б.

10-Mavzu. Inson huquqlari va ommaviy axborot vositalari: dolzarb muammolar

1. Barqaror rivojlanish maqsadlarida inson huquqlari va ommaviy axborot vositalarini bog'lash.

2. Internet va uni huquqiy tartibga solish.

3. Axborot va raqamli jamiyatda inson huquqlari.

4. Inson huquqlari bo'yicha ko'rsatkichlarni ishlab chiqish zaruriyati.

Tavsiya etiladigan adabiyotlar:

1. Inson huquqlari umumjahon deklaratsiyasi (BMT Bosh Assambleyasi, 1948-yil). // URL: <https://constitution.uz/oz/pages/humanrights>.

2. Jurnalistikada kasb etikasi xalqaro prinsiplari (YUNESKO, 1983-yil). // URL: https://online.zakon.kz/Document/?doc_id=30353998.

3. Jurnalistlar odob-ahloqi prinsiplari xalqaro deklaratsiyasi (Xalqaro jurnalistlar federatsiyasining kongressi, 1954-yil).

6. Основные договоры по правам человека. OHRCR, 2006. [Эл. ресурс]: <https://www.ohchr.org/Documents/Publications/CoreTreatiesru.pdf>.

7. Core international human rights treaties. OHRCR, 2012 [Эл. ресурс]: <https://www.ohchr.org/Documents/Publications/CoreTreatiesen.pdf>.

8. UN human rights system. [Эл. ресурс] <https://www.ohchr.org/Documents/Publications/FactSheet30Rev1.pdf>.

9. www.ohchr.org – сайт Верховного Комиссара ООН по правам человека, содержит информацию о ключевых договорах по правам человека, механизмах контроля, доклады государств, заключительные замечания по итогам рассмотрения докладов и др.

10. International human rights system. Asian Pacific Forum of NHRI, 2012. [El. resurs]: <https://nhri.ohchr.org/EN/IHRS/Documents/International%20HR%20System%20Manual.pdf>

11. Human rights council's universal periodic review as a forum of fighting for borderline recommendations? // 2-42-betlar.

4-Mavzu. Inson huquqlari bo'yicha xalqaro mexanizmlar

1. BMT inson huquqlari organlari. (umumiy ma'lumot).

2. Birlashgan Millatlar Tashkilotining Inson huquqlari to'g'risidagi nizomi.

3. BMTning inson huquqlari bo'yicha yordamchi organlari.

4. BMTning inson huquqlari to'g'risidagi shartnoma organlari va ularning samaradorligi masalalari. Birlashgan Millatlar Tashkilotining inson huquqlari qo'mitalari tomonidan ko'rilgan sud ishlarini ko'rib chiqish.

5. BMTning maxsus ma'ruzachilari (tematik va mamlakat).

6. BMTning ixtisoslashgan agentliklari va ularning inson huquqlarini ta'minlashdagi hissasi.

7. BMT jamg'armalari va dasturlari va ularning inson huquqlarini ta'minlashga qo'shgan hissasi.

8. Yevropa inson huquqlari tizimi inson huquqlari bo'yicha eng samarali mintaqaviy tizim sifatida.

9. Afrika inson huquqlari tizimi va uning xususiyatlari.

10. Amerikalardo inson huquqlari tizimi va uning xususiyatlari.

Tavsiya etiladigan adabiyotlar:

1. Inson huquqlari umumjahon deklaratsiyasi (BMT Bosh Assambleyasi, 1948-yil). // URL: <https://constitution.uz/oz/pages/humanrights>.

2. Jurnalistikada kasb etikasi xalqaro prinsiplari (YUNESKO, 1983-yil). // URL: https://online.zakon.kz/Document/?doc_id=30353998.

3. Jurnalistlar odob-ahloqi prinsiplari xalqaro deklaratsiyasi (Xalqaro jurnalistlar federatsiyasining kongressi, 1954-yil).

4. Мўминов А.П., Тиллабоев М.А. Инсон ҳуқуқлари: дарслик. – Т.: Адолат, 2013. – Б. 396-419.

5. Юлдашева Г., Борсиева З., Гафурова Н. Права человека. Учебник. ТГЮУ. 2014.

6. Журналистикада медиа ва ахборот саводхонлиги: [Матн] / Н. Муратова, Э. Гризл, Д. Мирзахмедова — Тошкент: Baktria press, 2019. — 112 б.

7. Ислохотлар даврида оммавий ахборот воситалари: ахборот трансформацияси ва касб этикаси муаммолари. Амалий қўлланма. - Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги, 2018. - 112 б.

8. Daniel Moeckli et al., International human rights law (Oxford Univ. Press 2018).

9. International human rights system. Asian Pacific Forum of NHRI, 2012. [Эл. ресурс]: <https://nhri.ohchr.org/EN/IHRS/Documents/International%20HR%20System%20Manual.pdf>.

10. www.ohchr.org – сайт Верховного Комиссара ООН по правам человека, содержит информацию о ключевых договорах по правам человека, механизмах контроля, доклады государств, заключительные замечания по итогам рассмотрения докладов и др.

11. A guide to African Human Rights System. 2016. [Эл. ресурс]: <https://www.corteidh.or.cr/tablas/31712.pdf>.

12. Inter-American court on human rights, 2019. [Эл. ресурс]: https://www.corteidh.or.cr/sitios/libros/todos/docs/ABCCorteIDH_2019_eng.pdf.

13. <https://echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=home> – сайт Европейского суда по правам человека.

5-Мавзу. Milliy qonunchilik va inson huquqlari tizimi

1. O'zbekiston Respublikasining inson huquqlari sohasidagi qonun hujjatlari.
2. O'zbekiston Respublikasining inson huquqlari bo'yicha xalqaro majburiyatlari.
3. Inson huquqlari bo'yicha xalqaro standartlarni joriy etish.
4. Jinoyat, mehnat, oilaviy va boshqa qonun hujjatlarini takomillashtirish.
5. O'zbekiston Respublikasining inson huquqlari bo'yicha milliy strategiyasi.
6. Inson huquqlarini ta'minlash va himoya qilishda davlat organlarining o'rni.
7. Inson huquqlarini ta'minlash va himoya qilishda huquqni muhofaza qilish organlarining o'rni.
8. Inson huquqlari bo'yicha milliy institutlar. Omdudsmen.
9. Hisobot, monitoring va kuzatuv milliy institutlari. O'zbekiston Respublikasi Inson huquqlari milliy markazi.

Tavsiya etiladigan adabiyotlar:

1. Inson huquqlari umumjahon deklaratsiyasi (BMT Bosh Assambleyasi, 1948-yil). // URL: <https://constitution.uz/oz/pages/humanrights>.
2. Jurnalistikada kasb etikasi xalqaro prinsiplari (YUNESKO, 1983-yil). // URL: https://online.zakon.kz/Document/?doc_id=30353998.
3. Jurnalistlar odob-ahloqi prinsiplari xalqaro deklaratsiyasi (Xalqaro jurnalistlar federatsiyasining kongressi, 1954-yil).

13. Humanitarianism in Chandler, D. (ed.), Rethinking Human Rights: Critical Approaches to International Politics, pp. 176-195.

14. Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилоти: инсонийлик мезонлари соҳасидаги мажбуриятлар / Масъул муҳаррир: А.Х.Саидов — юридик фанлар доктори, профессор. — Т.: Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий маркази, 2012. —368 б.

15. Журналистикада медиа ва ахборот саводхонлиги: [Матн] / Н. Муратова, Э. Гризл, Д. Мирзахмедова — Тошкент: Baktria press, 2019. — 112 б.

16. Ислохотлар даврида оммавий ахборот воситалари: ахборот трансформацияси ва касб этикаси муаммолари. Амалий қўлланма. - Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги, 2018. - 112 б.

9 Mavzu. Ommaviy axborot vositalari va aholining ayrim zaif qatlamlarining huquqlari.

1. Sha'ni, qadr -qimmatini va ommaviy axborot vositalarini himoya qilish.
2. Ayollar huquqlari bo'yicha xalqaro standartlar va ularni milliy darajada amalga oshirish.
3. Bola huquqlari bo'yicha xalqaro standartlar va ularni milliy darajada amalga oshirish.
4. Milliy, etnik, diniy ozchiliklarni himoya qilishning xalqaro standartlari, ularni ta'minlash mexanizmlari va milliy darajada.
5. Nogironlar va ommaviy axborot vositalarining huquqlari.
6. Muhojirlar, qochoqlar, fuqaroligi bo'lmagan shaxslar va ommaviy axborot vositalarining huquqlari.

Tavsiya etiladigan adabiyotlar:

1. Inson huquqlari umumjahon deklaratsiyasi (BMT Bosh Assambleyasi, 1948-yil). // URL: <https://constitution.uz/oz/pages/humanrights>.
2. Jurnalistikada kasb etikasi xalqaro prinsiplari (YUNESKO, 1983-yil). // URL: https://online.zakon.kz/Document/?doc_id=30353998.
3. Jurnalistlar odob-ahloqi prinsiplari xalqaro deklaratsiyasi (Xalqaro jurnalistlar federatsiyasining kongressi, 1954-yil).
4. Xotin-qizlarni kamsitishining barcha shakllariga barham berish to'g'risida Konvensiya 1979-yil 18-dekabr, Nyu-York // URL: <https://lex.uz/docs/2685528>.
5. Bola huquqlari to'g'risida Konvensiya 1989 yil 20 noyabr // URL: <https://lex.uz/docs/2595913>.
6. Проект Конвенции о правах молодежи, 2020. [Эл.ресурс] <http://asianforum.uz/en/menu/draft-of-convention>.
7. Irqiy kamsitishning barcha shakllarini tugatish to'g'risida xalqaro Konvensiya 1965 yil 21 dekabr, Nyu-York <https://lex.uz/docs/2656183>.
8. Конвенция о правах трудящихся мигрантов и членов их семей, 1990г. [Эл.ресурс] https://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/migrant.shtml.

8 Mavzu. Inson huquqlarini shakllantirish va amalga oshirishda ommaviy axborot vositalarining o'рни

1. Birlashgan Millatlar Tashkilotining inson huquqlari to'g'risidagi shartnoma organlarining O'zbekiston matbuotidagi xabarlarini ko'rib chiqish yakunlari.
2. Birlashgan Millatlar Tashkiloti HRK va ommaviy axborot vositalari doirasidagi universal davriy tahlil.
3. Ommaviy axborot vositalarining saylovoldi davridagi faoliyati.
4. Ommaviy axborot vositalari va jurnalistlarning siyosiy inson huquqlarini amalga oshirishdagi mas'uliyati.
5. Reklama va OAV erkinligi.
6. Erotik va pornografik mahsulotlarni ommaviy axborot vositalarida tarqatishni cheklash.

Tavsiya etiladigan adabiyotlar:

1. Inson huquqlari umumjahon deklaratsiyasi (BMT Bosh Assambleyasi, 1948-yil). // URL: <https://constitution.uz/oz/pages/humanrights>.
2. Jurnalistikada kasb etikasi xalqaro prinsiplari (YUNESKO, 1983-yil). // URL: https://online.zakon.kz/Document/?doc_id=30353998.
3. Jurnalistlar odob-ahloqi prinsiplari xalqaro deklaratsiyasi (Xalqaro jurnalistlar federatsiyasining kongressi, 1954-yil).
4. Yangi tahrirdagi O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi (2023-yil 30-aprel kuni o'tkazilgan O'zbekiston Respublikasi referendumida umumxalq ovoz berish orqali qabul qilingan) // URL: <https://lex.uz/uz/docs/-6445145>.
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 22.06.2020 yildagi "Inson huquqlari bo'yicha O'zbekiston Respublikasining Milliy strategiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi PF-6012-son Farmoni // URL: <https://lex.uz/docs/4872355>.
6. O'zbekiston Respublikasi 15.01.2007 yildagi "Ommaviy axborot vositalari to'g'risida"gi O'zbekiston Respublikasi Qonuniga o'zgartish va qo'shimchalar kiritish haqida O'RQ-78-son Qonuni // URL: <https://lex.uz/docs/-1106870>.
7. O'zbekiston Respublikasining 11.12.2003 yildagi "Axborotlashtirish to'g'risida"gi 560-II-son Qonuni // URL: <https://lex.uz/docs/-83472>.
8. O'zbekiston Respublikasining 12.12.2002 yildagi "Axborot erkinligi prinsiplari va kafolatlari to'g'risida"gi 439-II-son Qonuni // URL: <https://lex.uz/docs/-52268>.
9. Национальные доклады Узбекистана по правам человека, доступны на сайте УВКПЧ ООН www.ohchr.org.
10. Заключительные замечания органов ООН по правам человека по итогам рассмотрения докладов Узбекистана, доступны на сайте УВКПЧ ООН www.ohchr.org.
11. Gillmor, D. 2004. We the Media: Grassroots Journalism By the People, For the People. Sebastopol, CA, United States of America, O'Reilly Media Inc.
12. Hammond, P. 2002. Moral Combat: Advocacy Journalists and the New 70

4. Yangi tahrirdagi O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi (2023-yil 30-aprel kuni o'tkazilgan O'zbekiston Respublikasi referendumida umumxalq ovoz berish orqali qabul qilingan) // URL: <https://lex.uz/uz/docs/-6445145>.

5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 22.06.2020 yildagi "Inson huquqlari bo'yicha O'zbekiston Respublikasining Milliy strategiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi PF-6012-son Farmoni // URL: <https://lex.uz/docs/4872355>.

6. O'zbekiston Respublikasining 27.08.2004 yildagi Oliy Majlisning inson huquqlari bo'yicha vakili (ombudsman) to'g'risida"gi 669-II-son Qonuni // URL: <https://lex.uz/docs/276159>.

7. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 10.12.2018 yildagi "Inson huquqlari bo'yicha O'zbekiston Respublikasi Milliy markazi faoliyatini takomillashtirish to'g'risida"gi PQ-4056-son Qarori // URL: <https://lex.uz/docs/4098056>.

8. Национальные доклады Узбекистана по правам человека, в которых представлена информация о выполнении Узбекистаном международных обязательств по правам человека, доклады доступны на сайте УВКПЧ ООН www.ohchr.org.

9. Национальные доклады Узбекистана по правам человека доступны на сайте УВКПЧ ООН, [Эл. ресурс]: www.ohchr.org.

10. <http://ombudsman.uz/ru/> - O'zbekiston Ombudsmanining rasmiy sayti.

11. Журналистика медиа ва ахборот саводхонлиги: [Матн] / Н. Муратова, Э. Грizzle, Д. Мирзахмедова — Тошкент: Baktria press, 2019. — 112 б.

12. Ислохотлар даврида оммавий ахборот воситалари: ахборот трансформацияси ва касб этикаси муаммолари. Амалий қўлланма . - Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги, 2018. - 112 б.

13. Yuldashva G., Borsiyeva Z., Gafurova N. Inson huquqlari. Darslik. – T.: TDYuU, 2014. – B. 102-121.

14. Mo'minov A.R., Tillaboyev M.A. Inson huquqlari: darslik. – T.: Adolat, 2013. 257-313-betlar.

15. International Human Rights Institutions, Tribunals, and Courts. Editor Gerd Oberleitner. Springer, 2018. – P. 317-421.

16. Rhona K.M. Smith. Textbook on International Human Rights (6th edn). Oxford University Press, 2014. // 193-219-sahifalar.

6 Mavzu. Ommaviy axborot vositalari o'ziga xos sohasi sifatida: tuzilishi va funksiyalari

1. Ommaviy axborot vositalari sohasidagi xalqaro-huquqiy hujjatlar.
2. Ommaviy axborot vositalari tuzilishi.
3. Ommaviy axborot vositalarining asosiy funksiyalari.

Tavsiya etiladigan adabiyotlar:

1. Inson huquqlari umumjahon deklaratsiyasi (BMT Bosh Assambleyasi, 1948-yil). // URL: <https://constitution.uz/oz/pages/humanrights>.
2. Jurnalistikada kasb etikasi xalqaro prinsiplari (YUNESKO, 1983-yil). // URL: https://online.zakon.kz/Document/?doc_id=30353998.
3. Jurnalistlar odob-ahloqi prinsiplari xalqaro deklaratsiyasi (Xalqaro jurnalistlar federatsiyasining kongressi, 1954-yil).
4. Yangi tahrirdagi O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi (2023-yil 30-aprel kuni o'tkazilgan O'zbekiston Respublikasi referendumida umumxalq ovozi berish orqali qabul qilingan) // URL: <https://lex.uz/uz/docs/-6445145>.
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 22.06.2020 yildagi "Inson huquqlari bo'yicha O'zbekiston Respublikasining Milliy strategiyasini tasdiqlash to'g'risida"gi PF-6012-son Farmoni // URL: <https://lex.uz/docs/4872355>.
6. Национальные доклады Узбекистана по правам человека, доступны на сайте УВКПЧ ООН www.ohchr.org.
7. Заключительные замечания органов ООН по правам человека по итогам рассмотрения докладов Узбекистана, доступны на сайте УВКПЧ ООН www.ohchr.org.
8. O'zbekiston Respublikasining 24.04.1997 yildagi "Jurnalistlik faoliyatini himoya qilish to'g'risida"gi 402-I-son Qonuni // URL: <https://lex.uz/docs/9540>.
9. Международно-правовые документы в области средств массовой информации. Мн., 1999.
10. Savage, J. and Challis, M. 2002. A Digital Arts Curriculum? Practical ways forward. Music Education Research, Volume 4, Issue 1, pp. 7-23. SBS. 2011. IQ: Cultural Intelligence Forum, Part 1. SBS TV, Australia. <http://www.sbs.com.au/ondemand/video/2176425721/cultural-intelligenceforum-pt-1> (Accessed May 30th, 2013).
11. Shaw, I., Lynch, J. and Hackett, R.A. (eds.).2012. Expanding Peace Journalism: Comparative and critical approaches. Sydney University Press. Wall, M. 2003. "Social Movements and the Net: Activist Journalism Goes Digital" in Kawamoto, K. (ed.) Views from the horizon: perspectives on digital journalism. Rowman & Littlefield, pp. 113-122. White, A. 2014. An Italian case study on how to tell the migrant story, published online in Ethical Journalism Network, 9 June 2014. <http://ethicaljournalismnetwork.org/en/contents/humanity-in-the-news-an-italian-case-study-on-how-to-tell-the-migrant-story>.
12. Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилоти: инсонийлик мезонлари соҳасидаги мажбуриятлар / Масъул муҳаррир: А.Х.Саидов — юридик фанлар доктори, профессор. — Т.: Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий маркази, 2012. —368 б.
13. Журналистикада медиа ва ахборот саводхонлиги: [Матн] / Н. Муратова, Э. Гризл, Д. Мирзахмедова — Тошкент: Baktria press, 2019. — 112 б.

14. Ислохотлар даврида оммавий ахборот воситалари: ахборот трансформацияси ва касб этикаси муаммолари. Амалий қўлланма . - Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги, 2018. - 112 б.

7-Mavzu Ommaviy axborot vositalarining erkinligining konseptual taqdimoti

1. Axborot olish huquqi.
2. Axborot erkinligi - kim uchun?
3. Jurnalistlarning huquq va majburiyatlari.
4. Axborot erkinligi va maxfiy axborot.
5. O'zbekistonda ma'lumot olish.
6. Davlat sirlari.
7. Maxfiy ma'lumotlar.
8. Axborot bermaslik uchun javobgarlik.
9. Sud jarayonining oshkoraligi: jurnalist huquqlari.
10. Maxfiy axborotni tarqatish uchun jurnalistning javobgarligi.

Tavsiya etiladigan adabiyotlar:

1. Inson huquqlari umumjahon deklaratsiyasi (BMT Bosh Assambleyasi, 1948-yil). // URL: <https://constitution.uz/oz/pages/humanrights>.
 2. Jurnalistikada kasb etikasi xalqaro prinsiplari (YUNESKO, 1983-yil). // URL: https://online.zakon.kz/Document/?doc_id=30353998.
 3. Jurnalistlar odob-ahloqi prinsiplari xalqaro deklaratsiyasi (Xalqaro jurnalistlar federatsiyasining kongressi, 1954-yil).
 4. Европада хавфсизлик ва ҳамкорлик ташкилоти: инсонийлик мезонлари соҳасидаги мажбуриятлар / Масъул муҳаррир: А.Х.Саидов — юридик фанлар доктори, профессор. — Т.: Инсон ҳуқуқлари бўйича Ўзбекистон Республикаси Миллий маркази, 2012. —368 б.
 5. Журналистикада медиа ва ахборот саводхонлиги: [Матн] / Н. Муратова, Э. Гризл, Д. Мирзахмедова — Тошкент: Baktria press, 2019. — 112 б.
 6. Ислохотлар даврида оммавий ахборот воситалари: ахборот трансформацияси ва касб этикаси муаммолари. Амалий қўлланма . - Ўзбекистон Республикаси Адлия вазирлиги, 2018. - 112 б.
 7. Рихтер А.Г. Правовые основы журналистики. Московский государственный университет имени М.В. Ломоносова. Факультет журналистики, Издательство Московского университета, 2002., <http://www.evartist.narod.ru/text17/0001.htm>.
 8. Broersma, M. & Graham, T., 2013, Twitter As A News Source, Journalism Practice, 7(4), pp. 446-64.
 9. Bradshaw, P. 2009. The Guardian's tool to crowdsource MPs' expenses data: time to play, Online Journalism.
- Blog, June 19 2009 <http://onlinejournalismblog.com/2009/06/19/theguardian-build-a-platform-to-crowdsource-mpsexpenses-data>. Accessed 4 June 2013.